

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

MIDZOMERNACHTSDROOM
(A Midsummer Night's Dream)

komedie in vijf bedrijven

door

William Shakespeare

Vertaling : Paul Houwen

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2013
Nr.2533

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *MIDZOMERNACHTSDROOM* op te voeren moet de naam van auteur *WILLIAM SHAKESPEARE* ; vert. *Paul Houwen* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1998/220/46
ISBN 978-90-385-05954

© 1998 Toneelfonds J. Janssens/Paul Houwen
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

Theseus, hertog van Athene

Hippolyta, koningin van de Amazones, zijn verloofde

Egeus, vader van Hermia

Hermia

Helena

Lysander

Demetrius

Philostrates, ceremoniemeester van Theseus

Pier Peer, de meubelmaker en Proloog

Jan Zaag, de timmerman en Leeuw

Karel Spoel, de wever en Pyramus

Freddy Fluit, de blaasbalgmaker en Thisbe

Roel Smoel, de ketellapper en Muur

Stef Sterveling, de kleermaker en Maneschijn

Oberon, koning van de elfen

Titiana, koningin van de elfen

Puck, elfennar

vier elfen: Fristi, Sano, Stassano en Jacky

gevolg van elfen

EERSTE BEDRIJF

1ste Tafereel

(Athene. Kamer in het paleis van Theseus. Theseus, Hippolyta, Philostrates en gevolg komen binnen.)

THESEUS: Lieve, Hippolyta, vier dagen nog! Vier dagen en eindelijk trouwen we! Ik wou dat het al zo ver was.

HIPP: Vier dagen en vier nachten zijn in een zucht voorbij. Hoog in de lucht zal de maan getuige zijn van ons feest.

THESEUS: Vooruit Philostrates. Maak de jeugd van Athene wakker en zeg dat iedereen blij moet zijn. Ik wil geen treurigheid op ons feest. (Phil. af)

Hippolyta, ik won je met mijn zwaard. Ik heb je pijn gedaan en toch kreeg ik je liefde. Maar op ons trouwfeest zal er niets dan vreugde zijn. Allemaal lachende gezichten in de suite en 's avonds ambiance op de dansvloer. (Egeus, Hermia, Lysander en Demetrius op)

EGEUS: Gegroet, hertog Theseus. Ik wens u alle geluk toe.

THESEUS: Dank je wel, Egeus. Wat nieuws?

EGEUS: Theseus, ik ben zot van colère. En het is de schuld van haar hier, van mijn dochter Hermia.

Kom hier Demetrius, aan deze nobele man beloofde ik haar hand.
Kom hier Lysander. Die kerel hier heeft mijn dochter zot gemaakt.
Jij, jij Lysander, jij zong mooie liedjes voor haar en gaf haar allerlei
cadeautjes die haar fantasie deden op hol slaan. Armbanden,
ringen zowel voor de oren als de neus, snuisterijen, prullen. En
telefoneren! Uren aan een stuk. Gevolg: Hermia die vroeger zo'n
lief kind was, is nu zo koppig als een ezel.

Edele hertog, als zij in uw bijzijn niet belooft met Demetrius te
trouwen, dan vraag ik u, volgens de oude Atheense wet, dat ik mijn
macht over haar mag uitoefenen. Ofwel trouwt ze met Demetrius,
ofwel krijgt ze de doodstraf. Zo spreekt de wet.

THESEUS: Wat zeg je Hermia? Wees verstandig en doe wat je vader vraagt.
Demetrius is een toffe knul.

HERMIA: Lysander is ook tof, maar geen knul!

THESEUS: Mij kan het niet schelen. Maar je vader wil dat je met Demetrius
trouwt en niet met Lysander!

HERMIA: Ik wou dat mijn vader met mijn ogen kon kijken.

THESEUS: Integendeel, jij moet met je vaders ogen leren kijken.

HERMIA: Excuseer, maar ik voel mij ondersteboven en binnenste buiten
tegelijktijd. 't Is allemaal sterker dan mezelf en ik herken mijn
eigen niet meer. Ik zweef en ik vlieg, maar ik heb geen zin om te
landen. Ik wil niet met mijn beide voeten op de grond staan, maar
voor de goede orde van zaken vraag ik u wat mij kan overkomen,
als ik weiger met Demetrius te trouwen?

- THESEUS: Alleen een "multiple choice".
- HERMIA: Geef mij de drie mogelijkheden.
- THESEUS: Er zijn er maar twee!
- HERMIA: Twee maar?
- THESEUS: De liefde staat slechts twee kansen toe. Het is erop of eronder. Als je niet met Demetrius trouwt, moet je sterven. Zo spreekt de wet. De andere mogelijkheid is een intrede in het klooster, waar je als een dorre tak aan elke vruchtbare oogst zult voorbijgaan. Voilà!
- HERMIA: Nog veel liever het laatste dan dat ik mijn maagdelijkheid opoffer aan de avances van een man die absoluut mijn "type" niet is.
- THESEUS: Denk toch even na! Bij de volgende nieuwe maan, wanneer mijn grote liefde en ikzelf met veel hitte in elkaar versmelten, moet je beslissen. Ofwel trouw je Demetrius, ofwel word je een stuk maagdelijk beton!
- DEMETR: Geen beton, Hermia. Geef toe. En jij, Lysander, laat haar gaan. Ik heb alle recht op haar.
- LYSAND: Jij hebt de liefde van haar vader, Demetrius. Ik heb die van Hermia. Trouw dus met haar vader!
- EGEUS: Lysander, je bent een flierefluiter! Natuurlijk heeft hij mijn liefde. En zij is ook van mij. Ik geef mijn bezit aan Demetrius.
- LYSAND: Heer, ik ben van een even goeie familie. Ik zie haar graag, voor mij is ze de tofste, de liefste, de geweldigste, voor haar ga ik door de knieën. Ik heb dus alle recht op haar. O ja, er is trouwens nog wat anders. Demetrius dook de koffer in met de dochter van Nedar,

Helena, en zij werd smoorverliefd op hem, zo heet als kolkende lava, zo geil als een dier, op die trouweloze vent.

THESEUS: Ik moet toegeven dat ik ervan gehoord heb. Ik wou er Demetrius over spreken, maar ik had het veel te druk en ben het daarom vergeten. Ik kan het ook niet helpen. Demetrius, kom hier, jij ook Egeus, en Hippolyta. Ik moet jullie privé spreken. Het gaat over mijn eigen trouwerij. Ik zit ook met problemen.

(Theseus, Hippolyta, Egeus, Demetrius af)

LYSAND: Maar mijn engel, mijn edele schat. Je ziet er zo bleek uit.

HERMIA: Het huilen staat me nader dan het lachen.

LYSAND: We hebben het al zo vaak in zoveel feuilletons gezien: (samen) de ouders zijn er tegen.

HERMIA: Hij is rijk en zij is arm.

LYSAND: Of zij is jong en hij is oud.

HERMIA: Of zij heeft universiteit gedaan, en hij niet.

LYSAND: Of hij is een artiest en haar ouders begrijpen dat niet.

HERMIA: Of haar pa is oogarts en zijn pa is kruidenier.

LYSAND: Of zij is de dochter van een Turkse migrant ...

HERMIA: ... en hij de zoon van een blanke notaris ...

SAMEN: Amaai!

HERMIA: Vind je zoiets nog normaal?

LYSAND: Helemaal niet. Maar wij, jij en ik, kunnen uit die wereld van vooroordelen ontsnappen. Ik heb een ouwe tante. Een schat van een mens: weduwe en kinderloos. Mij beschouwt ze als haar zoon. Ze

woont op zeven mijl van Athene. Daar, lieve Hermia, kan ik je trouwen, want zo ver reikt die onmenselijke Atheense wet niet. Als je van me houdt, ontsnap morgennacht uit het huis van je vader en kom naar die plek in het woud, waar ik je eens op een lenteochtend samen met Helena ontmoet heb. Daar zal ik op je wachten.

HERMIA: Mijn lieve Lysander, ik zweer je bij alle pijlen van Cupido's boog, bij alle liefde die in mijn lichaam brandt, ik zweer, ondanks de liefdeseden die zoveel mannen hebben gebroken: ik zal er zijn!

LYSAND: Ik reken erop! Kijk, daar komt Helena. (Helena op)

HERMIA: Dag, mooie Helena, waar ga je naar toe?

HELENA: Noem jij me mooi? Zeg dat niet! Jij bent mooi in de ogen van Demetrius, maar ik ben verliefd op hem en mij ziet hij niet staan. O, was de wereld maar van mij, dan plukte ik Demetrius. Zeg mij wat jij gedaan hebt om zijn hart zo verliefd te maken.

HERMIA: Als hij naar me kijkt, zet ik mijn lelijkste gezicht op en toch blijft hij smoorverliefd.

HELENA: Leer mij dan ook zo'n gezicht te trekken.

HERMIA: Hoe meer ik hem uitkaffer, hoe liever hij me ziet!

HELENA: O, kon mijn gebedel hem maar in vuur en vlam krijgen!

HERMIA: Hoe meer ik hem haat, hoe meer hij me achterna zit.

HELENA: Hoe meer ik hem achterna zit, hoe meer hij me haat!

HERMIA: Dat hij zo gek doet, Helena, is niet mijn schuld.

HELENA: 't Is jouw schoonheid die het doet. Was ik maar zo mooi als jij!

HERMIA: Troost je. Hij zal mij nooit meer zien. Lysander en ik vluchten weg

van hier. Voor ik Lysander kende, was Athene voor mij het paradijs. Maar nu heeft de bedwelming van zijn liefde het paradijs veranderd in een hel.

LYSAND: Helena, we onthullen je ons plan. Morgenavond, na zonsondergang vluchten we uit Athene weg.

HERMIA: En in het woud, precies op de plek waar jij en ik zo vaak onze hartsgeheimen aan elkaar vertelden, zullen Lysander en ik elkaar ontmoeten. We keren onze rug naar Athene. We zoeken nieuwe vrienden in een andere wereld. Vaarwel, lieve Helena, ik hoop dat je Demetrius kunt strikken. Hou je woord, Lysander, vandaag moeten we het nog missen, maar morgen om middernacht kunnen we vrijen dat het kraakt.

LYSAND: Ik zal er zijn, mijn Hermia. (Hermia af) Adieu, Helena, ik hoop dat Demetrius even gek op jou wordt, als jij op hem! (Lysander af)

HELENA: Shit! In Athene vindt iedereen dat ik even mooi ben als Hermia. Alleen Demetrius vindt dat niet. Hij is zot van Hermia, maar ik ben zot van hem. Ik dweep met hem. Ik ben ziek van hem. Vroeger zei hij dat ik zijn vlam was, tot hij Hermia zag. Maar ik laat hem niet los. Ik ga naar hem toe en vertel hem van Hermia's vlucht. Hij zal dan morgennacht naar dezelfde plek in het woud willen komen om Hermia te zien. Het zal mij een vreugde zijn hem te vergezellen, zowel op de heen- als op de terugweg. (Helena af)

2de Tafereel

(in een werkmanshuis; komen op Jan Zaag, Karel Spoel, Freddy Fluit, Roel Smoel, Pier Peer en Stef Sterveling)

PEER: Zijn we compleet?

SPOEL: Roep ze de één na de ander af zoals het in het script staat.

PEER: Dit is de tekst van het stuk dat we moeten spelen op de trouw van de hertog en de hertogin.

SPOEL: Zeg waar het stuk over gaat en lees dan de namen van de acteurs voor.

PEER: 't Gaat over de wreedaardige dood van Pyramus en Thisbe.

SPOEL: Een schitterend stuk. Pier Peer, duid de rollen aan.

PEER: Karel Spoel, jij krijgt de rol van Pyramus.

SPOEL: Wie is Pyramus, een minnaar of een tiran?

PEER: Een minnaar die zelfmoord pleegt uit louter liefde.

SPOEL: Ik kan met veel gevoel voordragen.

Jantje zag eens pruimen hangen

Als eieren zo groot ...

Ik ben schitterend. Wat spelen de anderen?

PEER: Freddy Fluit, de blaasbaigmaker.

FLUIT: Hier, Pier Peer.

PEER: Jij speelt de rol van Thisbe.

FLUIT: Wie is Thisbe? Een dolende ridder?

PEER: Het is de dame van wie Pyramus houdt.

FLUIT: Laat me toch geen vrouw spelen. Dan moet ik mij scheren!

- PEER: Je bent er voor geknipt. Je moet maar met een fijn stemmetje spreken.
- SPOEL: Ik kan ook Thisbe spelen, want ik kan nog veel hoger spreken.
- PEER: Nee, jij bent Pyramus en Fluit speelt Thisbe.
- SPOEL: Ga verder.
- PEER: Stef Sterveling, de kleermaker.
- STERV: Aanwezig.
- PEER: Stef Sterveling, jij moet Thisbe's moeder spelen.
Roel Smoel, de ketellapper.
- SMOEL: Aanwezig, Pier Peer.
- PEER: Jij bent Pyramus' vader en ik ben Thisbe's vader.
Jan Zaag, timmerman van beroep, jij speelt de rol van de leeuw.
- ZAAG: Is de tekst al klaar? Geef hem maar, want ik ben niet erg rap in het studeren.
- PEER: Je mag improviseren, want je hoeft niets anders te doen dan te brullen.
- SPOEL: Laat mij de leeuw spelen. Ik zal brullen zoals geen een. (brult)
- PEER: Met zo'n gebrul breng je de hertogin aan het schrikken en dan hangen we allemaal.
- ALLEN: Ja!
- SPOEL: Ja maar, ik zou *zachtjes* brullen.
- PEER: Jij mag enkel Pyramus spelen, want die ziet er uit als een echte edelman. Niemand past er beter voor dan jij.
- SPOEL: Welke baard moet ik aandoen?

PEER: Speel jij maar met een kale kin. Vrienden, hier zijn jullie rollen. Leer ze uit het hoofd tegen morgenavond. We spreken af in het woud bij maanlicht, een mijl buiten de stad. Daar kunnen we ongezien repeteren. Ik zal voor de rekwisieten zorgen.

SPOEL: O.K. Doe je best mannen. Wees perfect.

PEER: We ontmoeten elkaar bij de eik van de hertog.

ZAAG: (brult als een leeuw)

TWEEDE BEDRIJF**1ste Tafereel**

(Een woud in Athene. Een elf en Puck komen elk van een andere kant op)

PUCK: Hé, geest! Waar ga je naar toe?

ELF: Over berg en dal,
door struik en hei,
ga ik waar ik wil.
Ik dien de koningin.
Dag, rare gast, ik moet gaan,
want straks komen onze koningin
en al haar elfen aan.

PUCK: De koning geeft hier een fuif vannacht. Kijk uit dat de koningin niet onder zijn ogen komt, want Oberon is razend, omdat zij een mooi Indisch jongetje als page koos. De jaloerse Oberon wil het jongetje voor zichzelf om met hem in het woud te spelen, te lopen en te stoeien. Maar koningin Titiana houdt voet bij stuk. De jongen is van haar, zegt ze. Mochten de koning en de koningin elkaar ontmoeten, dan komt het beslist tot zo een luide scheldpartij dat alle elfen van pure schrik onder de aarde kruipen.

ELF: Hei, hei, hei, vergis ik mij?

Ben jij soms niet

Ben jij soms niet
 die kleine deugniet,
 die de meisjes in het dorp verschrikt,
 en, als het kan , ze in de billen prikt?
 Ben jij soms dat stuk ongeluk,
 dat luistert naar de naam van Puck?

PUCK: Jawel, dat heb je goed gezien.

Ik plaag elke stomme Trien.

Ik knijp ze in hun kont.

Die staat dan blauw en bont.

Ik blaas de pet weg op de kop
 van wie in de rij staat aan de dop.

Ik ... oei! Uit de weg, elf. Daar komt Oberon.

ELF: En daar mijn meesteres. Ik voel al nattigheid.

2de Tafereel

(aan de ene kant Oberon op met zijn gevolg, aan de andere kant
 Titiana met haar gevolg)

OBERON: Dag trotse Titiana.

TITIANA: Dag jaloerse Oberon. Weg hier elfen, ik heb zijn gezelschap en zijn
 bed afgezworen.

OBERON: Hei, wacht even. Ik ben toch je man.

TITIANA: Dan ben ik even je vrouw. Maar ik weet dat je vaak het elfenland

verlaat om liefdesliedjes te zingen voor Hyppolita. Ben je nu plots uit Indië terug, omdat je vriendin met Theseus gaat trouwen? Wil je hun bed vreugde en geluk toewensen?

OBERON: Je moest je schamen, Titiana. Ik zeg toch ook niets over de liefde die jij voor Theseus voelt!

TITIANA: Typisch! Je bent alleen maar jaloers. Al sinds vorige zomer kunnen we elkaar niet ontmoeten of je begint me te pesten.

OBERON: Het is jij die mij pest. Al wat ik je vraag is die Indische jongen.

TITIANA: Reken er niet op! Zelfs voor heel het elfenrijk is deze jongen niet te koop. Zijn moeder was mijn hartsvriendin. Ze is gestorven en om haar waardig te gedenken, breng ik hem nu groot. Kom, elfen, we zijn weg, anders komt er herrie van.

(Titiana en gevolg af)

OBERON: Ga maar! Jij komt het woud niet uit, eer ik je voor dit onrecht heb gestraft. Puck, kom hier.

PUCK: Ja.

OBERON: Weet je nog, die keer op het strand dat ik een zeemeermin hoorde zingen?

PUCK: Ja.

OBERON: Wat gebeurde er toen?

PUCK: Euh, de ... de ... (inval) de zeemeermin zong!

OBERON: Natuurlijk, maar weet je niet meer dat de golven bij dat gezang zoetjes gingen liggen om het beter te horen?

PUCK: Ja, maar jij ging ook liggen.